

Moción do Grupo Municipal Ourense en Común a presentar no pleno ordinario do mes de setembro (04/09/2015).

Participar e ser partícipes

Moción presentada para a constitución dun Consello Cidadán de Participación con representación de todos os grupos municipais, técnicos e colectivos sociais para, entre outras, a revisión, actualización e aplicación do Regulamento de Participación Cidadá do Concello de Ourense.

PREÁMBULO:

Cada día as persoas tomamos decisións das que depende a nosa vida: no persoal, no social, no laboral... En que momento se nos fixo crer que non podíamos elixir tamén no político? A democracia real non é o voto illado cada catro anos, senón o reto de poñernos de acordo no que importa a diario.

A participación cidadá na toma de decisión é a única maneira de construír unha sociedade democrática na que a cidadanía poida articular o dobre momento da creación e recepción do dereito a través do recoñecemento da relación interna que existe entre autonomía pública e privada, que se expresa nunha comprensión da lexitimidade da soberanía popular. É por isto que a participación é un dos eixos fundamentais da actividade de OUeC. Esta permite construír unha estrutura de traballo en rede, na que a horizontalidade vertebra o ideal colectivo de inclusión baixo o que se suman as diferenzas individuais. A participación debe articularse como un procedemento que sexa capaz de dar cabida ás distintas posibilidades individuais e colectivas, de xeito que toda persoa afectada por aquilo que se constrúe no seu contexto poida participar na súa execución.

Para OUeC o concepto de participación cidadá debe ser o eixo sobre o que se asente a política local, a máis próxima á veciñanza e na que esta ten maior capacidade de acción. Xa que logo é necesario crear o espazo, as ferramentas e unha folla de ruta ben definida para implementar este dereito que todos os grupos municipais da presente corporación referendan nos seus programas electorais.

DIAGNOSE E XUSTIFICACIÓN

O Concello de Ourense conta na actualidade cun Regulamento de Participación Cidadá, aprobado inicialmente en sesión plenaria o 07/06/2006. Un Regulamento que como reza no seu articulado inicial (Título 1, Art. 1) “(...) *ten por obxecto a regulación dos medios, formas e procedementos de participación dos veciños do municipio de Ourense na xestión municipal, no seu papel de instrumento esencial para o desenvolvemento de políticas de proximidade e participación, así como a regulación do funcionamento das entidades cidadáns do mesmo, conforme ao previsto pola Lei 57/2003 de 16 de decembro, de medidas para a modernización do goberno local. (...)*”

Neste mesmo regulamento recoñécese o dereito das veciñas de Ourense, nos termos que recoñecen as leis, ordenanzas e regulamentos, a:

- a) Ser elector e elixible de acordo co disposto na lexislación electoral
- b) Participar na xestión municipal.
- c) Utilizar, de acordo coa súa natureza, os servizos públicos municipais, así como o goce do patrimonio público local.

Varios son os acontecementos que, dende a investidura da actual corporación no pasado mes de xuño de 2015, amosan que este Regulamento non está sendo aplicado e incluso directamente incumplido. Así é que nunca convidouse a participar nos plenos a colectivos afectados polas mocións debatidas como se recolle no Artigo 5 deste documento marco. Un proceder que tería permitido expresar o malestar e inqedanzas da veciñanza no contexto correcto. Asemade en todas as Xuntas de Área nas que se solicitou a participación de representantes cidadás como recolle o Artigo 8 Punto 2 do regulamento, amosouse unha preocupante preguiza, cando non directamente bloqueo como no acontecido coa solicitude da Federación Limiar para participar na Xunta de Área de Promoción Económica. Incumprindo entre outros o Artigo 14 de *Participación dos veciños e asociacións: Tódolos veciños teñen dereito a intervir directamente ou a través das súas asociacións na xestión dos asuntos públicos mediante a súa participación nos distintos órganos municipais, de acordo co procedemento establecido nas presentes normas.*

Alén dos incumprimentos anteriores, e outros recollidos no Anexo 1, é necesario actualizar, visibilizar e implementar accións de pedagogía participativa para que a filosofía do documento chegue de modo permeable a sociedade. É necesario tamén actualizar o rexistro de entidades cidadáns integrando a todos os activos do municipio, inserindo a todo tipo de colectivos para garantir o exercicio dos seus dereitos e non limitalo en exclusiva ás asociacións de veciñas como de facto acontece na actualidade.

EPÍLOGO: Participar e ser partícipes

É por todo o anterior, pola diagnose realizada na que se detectan serias deficiencias e problemas de interpretación sobre o documento existente necesarias de resolución, que dende Ourense en Común solicitamos a creación urxente dun Consello Cidadán de Participación cuxo regulamento, estatutos, etc., fundamentado noutros Consellos Municipais xa activos (Cultura, Consello Social), sexan definidos a posteriori.

Este novo órgano proposto responde ao Artigo 3º, Título 1º, do Regulamento de Participación Cidadá do Concello de Ourense que recolle como *“Ademais dos órganos de participación establecidos neste regulamento, o Alcalde, poderá crear comités de planificación participativa de apoio aos órganos municipais de goberno, así como consellos de participación cidadá (...)”*.

Dende o Grupo Municipal Ourense en Común entendemos que a conformación dun Consello Cidadán de Participación debe estar integrada tanto con técnicos municipais, nomeadamente persoal responsable das *Oficinas de Información e Atención ao Cidadán*, como con persoal especializado e de apoio que será convocado para cada actuación. Asemade deberá ter representación de todos os grupos municipais pero tamén sociais.

A organización deste Consello Cidadán de Participación procurará unha organización estruturada en rede, que permita a participación horizontal de toda a cidadanía, con especial atención á recollida de propostas nos distintos barrios do Concello de Ourense. A súa función tenderá cara un valor orgánico de preparación e coordinación para recoller as propostas que xurdan dos distintos actores sociais. Este Consello deberá ter carácter consultivo pero tamén a posibilidade de elevar as súas propostas ao equipo de goberno para que estas sexan executadas atendendo sempre a legalidade, xa que logo contarán co consenso ou no seu defecto co apoio maioritario dos grupos municipais. Referendados ademais polos diversos colectivos participantes.

A constitución dun Consello Cidadán de Participación para a revisión, actualización e aplicación do Regulamento de Participación Cidadá do Concello de Ourense non pode supoñer un novo gasto para a corporación. Os técnicos municipais que asistan farano en horario laboral como parte das súas funcións, mantendo a súa retribución ordinaria. De igual modo os representantes dos diferentes grupos municipais non recibirán compensación algunha pola súa asistencia.

ACORDOS:

1. Constitución do Consello Cidadán de Participación

E para que conste aos efectos oportunos Martiño Xosé Vázquez Mato, en calidade de concelleiro e voceiro do grupo municipal de Ourense en Común, asina o presente documento en Ourense a 31/08/2015

Asdo. Martiño Xosé Vázquez Mato

ANEXO 1:

1.1. Lexislación e documentación citada na moción:

- Regulamento orgánico de participación cidadá no Concello de Ourense
- Regulamento do Consello Social do Concello de Ourense
- Lei 7/1985, de 2 de abril (Artigo 123.1)
- Lei 57/2003, de 16 decembro
- Real Decreto 2568/1986, de 28 novembro (Artigo 132)

1.2. Outros artigos do Regulamento Orgánico de Participación Cidadá no Concello de Ourense que demostran que non hai unha vontade clara de que a participación cidadá sexa un elemento estratéxico na toma de decisións do goberno local:

- Artigo 1.3: excesiva dependencia da vontade do Alcalde.
- Artigo 4.4: a información debe ser en todo momento pública e isto non debe depender das solicitudes puntuais da veciñanza.
- Artigo 8.2: revisión da potestade da federación de veciños para elixir ao representante veciñal nas Xuntas de Área. Establecer o necesario carácter rotatorio destes representantes, con atención a criterios de paridade, igualdade, etc.
- Artigo 19.1: revisión do carácter privado das Xuntas de Goberno Local.
- Artigo 22: establecer a obriga e periodicidade das consultas veciñais.

1.3. Propostas para mellorar a participación cidadá no resto de grupos municipais do Concello de Ourense:

- Proposta 107 do programa do Partido Popular: Mellora da participación cidadá.
- Propostas 11, 13, 14, 20, 21 e 23 do programa do Partido Socialista.
- Proposta de D.O.: orzamentos participativos